

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 40/07-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície, Odbor skráteného vyšetřovania v Nitrianskom Rudne, Prievidza v konaní sp. zn. ČVS: ORP-1072/3-OS V-PD-2006, ako aj uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1072/3-OSV-PD-2006 z 10. januára 2007 a postupom Okresnej prokuratúry Prievidza v konaní sp. zn. Pn 2292/2006, ako aj oznámením sp. zn. Pn 2292/2006-20 z 22. novembra 2006 a uznesením sp. zn. Pn 2292/2006-23 z 22. novembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. februára 2007 doručená sťažnosť J. K., P. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia

jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície, Odbor skráteného vyšetrovania v Nitrianskom Rudne, Prievidza (ďalej len „okresné riaditeľstvo Policajného zboru“) v konaní sp. zn. ČVS: ORP-1072/3-OSV-PD-2006, ako aj uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1072/3-OSV-PD-2006 z 10. januára 2007 a postupom Okresnej prokuratúry Prievidza (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní sp. zn. Pn 2292/2006, ako aj oznámením sp. zn. Pn 2292/2006-20 z 22. novembra 2006 a uznesením sp. zn. Pn 2292/2006-23 z 22. novembra 2006.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že 13. apríla 2006 doručil okresnému riaditeľstvu Policajného zboru oznámenie, ktorým sa domáhal ochrany svojej „*duševnej integrity proti verbálnemu násiliu fyzickej osoby*“. Sťažovateľovi bolo 31. mája 2006 doručené rozhodnutie okresného riaditeľstva Policajného zboru, v ktorom kvalifikovalo násilnú činnosť fyzickej osoby ako priestupok so súčasným postúpením tejto veci správne orgánu. Sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra tak, že uložila okresnému riaditeľstvu Policajného zboru vo veci konať a rozhodnúť. Uvedené rozhodnutie okresnej prokuratúry bolo sťažovateľovi doručené 30. júna 2006 a 21. júla 2006 mu bolo doručené upovedomenie správneho orgánu o zastavení konania.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že 7. septembra 2006 sa zúčastnil vyšetrovacieho úkonu pred orgánom Policajného zboru a 12. septembra 2006 podal sťažnosť na povereného vyšetrovateľa, pretože sa „... *správal neeticky, neprofesionálne a stranne*“. Následne mu bolo 25. septembra 2006 doručené uznesenie, ktorým napadnutý vyšetrovateľ nebol vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania so súčasným uznesením o odovzdaní veci správne orgánu, pretože nezistil dôvody na začatie trestného stíhania.

Sťažovateľ podal proti oboj uzneseniam sťažnosť a 10. októbra 2006 oznámil orgánom Policajného zboru „*pokračovanie fyzickej osoby v protispoločenskej činnosti*

a domáhal som sa účinnej ochrany proti recidíve občana“. Okresná prokuratúra v oznámení č. k. Pn 2292/2006-23 z 22. novembra 2006 sťažovateľovi uviedla, že nezistila nezákonný postup a rozhodovanie vyšetrovateľa v danej veci. Zároveň poukázala na to, že o sťažnosti proti uzneseniu o nevyhlásení vyšetrovateľa rozhodne riaditeľ príslušného útvaru Policajného zboru. Okresná prokuratúra uznesením č. k. Pn 2292/2006-20 z 22. novembra 2006 vyhovelá sťažnosti sťažovateľa a vec vrátila vyšetrovateľovi okresného riaditeľstva Policajného zboru na vykonanie ďalšieho dokazovania v zmysle ustanovení Trestného poriadku (či skutočnosti uvedené v trestnom oznámení sťažovateľa zakladajú skutkovú podstatu trestného činu ohovárania podľa § 373 Trestného zákona). Uznesením okresného riaditeľstva Policajného zboru sp. zn. ČVS: ORP-1072/3-OSV-PD-2006 z 10. januára 2007 vedúci oddelenia skráteného vyšetrovania zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného riaditeľstva Policajného zboru zo 14. septembra 2006, ktorým bolo rozhodnuté o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom proti vyšetrovateľovi ako nedôvodnú. Sťažovateľ považuje toto uznesenie za arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pričom hodnotenie dôkazov „... *nesmie znamenať možnosť ľubovôle z ich (t. j. orgánov činných v trestnom konaní, pozn.) strany, ale musí byť založené na logickom úsudku vyplývajúcom zo zodpovedného uváženia všetkých dôkazov získaných a vykonaných zákonným spôsobom“.*

Sťažovateľ zastáva názor, že uvedenými uzneseniami okresného riaditeľstva Policajného zboru a okresnej prokuratúry, ako aj oznámením prokuratúry č. k. Pn 2292/2006-23 z 22. novembra 2006 dochádza k porušovaniu jeho práva na ochranu súkromia a duševnej integrity, pretože uvedené orgány nekonajú v zmysle pozitívneho záväzku štátu chrániť občanov pred zásahmi do ich integrity. Orgány prokuratúry sú povinné zabezpečiť účinné opatrenia na ochranu práv sťažovateľa, čo sa však nestalo. Naopak, okresné riaditeľstvo Policajného zboru ignorovaním jeho procesných práv znemožnilo objektívne a nestranné vyšetrenie trestného činu fyzickej osoby a okresná prokuratúra neúčinne „... *objektivovala svojvoľné postupy povereného príslušníka PZ“.*

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Právo sťažovateľa na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného

a rodinného života podľa článku 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy SR, a to samostatne, ako aj v spojení s článkom 12 ods. 1 a 2 a článkom 13 ods. 4 Ústavy SR; právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa článku 8 Dohovoru, a to samostatne, ako aj v spojení s článkom 14 Dohovoru; práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru činnosťou Okresného riaditeľstva Policajného zboru v P. a Okresnej prokuratúry bolo porušené.

2. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru postupom a uznesením zo dňa 10. 1. 2007, ČVS: ORP-1072/3-OSV-PD-2006, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa vo veci vylúčenia stranného policajta z vykonávania úkonov trestného konania porušilo práva sťažovateľa.

3. Okresná prokuratúra v P. postupom zo dňa 22. 11. 2006, Pn 2292/2006-20 a uznesením zo dňa 22. 11. 2006, Pn 2292/2006-23 porušila práva sťažovateľa.

4. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v P. arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou uznesenia zo dňa 10. 1. 2007, CVS: ORP-1072/3-OSV-PD-2006 porušilo právo sťažovateľa.

5. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v P. v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1072/3-OVS-PD-2006 a Okresná prokuratúra v P. v konaní vedenom pod sp. zn. Pn 2292/2006 porušili práva sťažovateľa.

6. Uznesenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v P. zo dňa 10. 1. 2007, ČVS: ORP-1072/3-OS V-PD-2 006 v spojení s uznesením Okresnej prokuratúry v P. zo dňa 22. 11. 2006, Pn 2292/2006-23 sa zrušujú a orgánom sa prikazuje prijať účinné opatrenia smerujúce k rešpektovaniu a ochrane práv sťažovateľa, uvedených v bode 1 tohto nálezu.

7. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 100 000 Sk, ktorú mu je povinné zaplatiť Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v P. a peňažnú sumu vo výške 50 000 Sk, ktorú mu je povinná zaplatiť Okresná prokuratúra v P. spolu s daňou, ktorou môže štát zaťažiť tento peňažný príjem a to do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

8. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v P. a Okresná prokuratúra v P. sú povinný spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania vo výške 5 000 Sk do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

9. Ústavný súd v konaní pred ústavným súdom ustanovuje sťažovateľovi advokáta na základe oslobodenia od súdnych poplatkov, preukázaných v konaniach na OS v P. vedených

pod sp. zn. 13 Ps 14/2004 a 11 C 227/2005.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania o sťažnostiach upravujú § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z týchto podmienok je dôvodom pre odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa a z pripojených príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ namietá porušenie viacerých článkov ústavy a dohovoru, ku ktorému malo dôjsť tým, že jeho trestné oznámenie podané príslušnému orgánu Policajného zboru nebolo riadne prešetrené a v jeho veci nepostupoval vyšetrovateľ nestranne, ale zaujato.

Ústavný súd zistil, že okresná prokuratúra na základe sťažnosti sťažovateľa

uznesením č. k. Pn 2292/2006-6 z 20. júna 2006 vyhovel jeho sťažnosti a prikázala poverenému príslušníkovi Policajného zboru, aby vo veci znova konal a rozhodol, a to z dôvodu, že vo veci bolo potrebné vykonať podrobnejšie objasnenie a zhodnotenie skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia.

Sťažovateľ bol 7. septembra 2006 orgánom Policajného zboru predvolaný na doplnenie svojho trestného oznámenia. Po vykonaní tohto úkonu však sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti proti vyšetrovateľovi, ktorý uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1072/7-OSV-PD-2006 zo 14. septembra 2006 nebol vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1072/7-OSV-PD-2006 zo 14. septembra 2006 vyšetrovateľ odovzdal vec správnomu orgánu, pretože nezistil dôvody na začatie trestného stíhania.

Sťažovateľ podal proti obom uzneseniam sťažnosti. Okresná prokuratúra uznesením č. k. Pn 2292/06-20 z 22. novembra 2006 vyhovel sťažnosti sťažovateľa a poverenému príslušníkovi Policajného zboru nariadila, aby v danej veci vykonal ďalšie dokazovanie v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku. Sťažovateľ doručil 10. októbra 2006 okresnému riaditeľstvu Policajného zboru oznámenie o pokračovaní trestnej činnosti v oznámení označenej fyzickej osoby. Podľa zápisnice o trestnom oznámení z 19. decembra 2006 spísanej príslušným policajným orgánom sťažovateľ odmietol vypovedať, pretože o jeho námietke zaujatosti vznesenej proti poverenému vyšetrovateľovi nebolo dosiaľ rozhodnuté. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru uznesením sp. zn. ORP-1072/3-OSV-PD-2006 z 10. januára 2007 sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o námietke zaujatosti vyšetrovateľa, zamietlo ako nedôvodnú.

Ústavný súd v súvislosti s uvedeným uvádza, že dozor nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní, ako aj preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní prináleží orgánom prokuratúry, čo vyplýva z § 230 Trestného poriadku a § 17, § 31 a § 34 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ podal vo veci viacero sťažností, ktorým okresná prokuratúra vyhovel a uložila orgánom Policajného zboru podrobnejšie objasnenie skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia, ako aj doplnenie

dokazovania. Ústavný súd zistil, že v súčasnosti sa vec nachádza v štádiu policajného vyšetrovania a vykonávania ďalšieho dokazovania.

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu, a preto každý, kto namieta porušenie svojich základných práv musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). V danom prípade ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ mal a v súčasnosti tiež má k dispozícii účinný prostriedok nápravy na ochranu svojich práv, čím nie je v tomto štádiu trestného konania daná právomoc ústavného súdu konať o jeho sťažnosti (II. ÚS 312/06). Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť bola odmietnutá pri jej predbežnom prerokovaní, ústavný súd sa už nezaoberal ďalšími požiadavkami sťažovateľa (posúdenie splnenia podmienok pre ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, priznanie primeraného finančného zadost'učinenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2007